

Зупинити загарбницький наліт на кіногалузь!

16 березня Національна спілка кінематографістів України провела прес-конференцію за участі секретарів НСКУ Бориса Савченка, Михайла Ілєнка, Бориса Небієрідзе, Лариси Брюховецької, директорів кіностудій «Україмафільм» (Віктор Слєпцов), «Укркінохроніка», «Укртелефільм» (Олег Бійма), режисера Одеської кіностудії Ярослава Лупія, заступника директора Національного центру Олександра Довженка Михайла Донця і повідомила журналістам таке:

Національна спілка кінематографістів України констатує, що хоча в кіногалузі є позитивні процеси (наприклад, ріст комерційного кінопрокату, виробництво телесеріалів і телефільмів), проте вони не вирішують кардинальних проблем. 2007 рік може стати роком остаточного знищення українського кіно як мистецтва та як галузі економіки. Про це свідчать насамперед проблеми, що давно відомі, але не розв'язуються:

- відсутність кінопрокату всюди, крім великих міст,
- відсутність значущих інвестицій у кінопромисловість і як наслідок – спустошення кіностудій,
- катастрофічне зниження українського кіновиробництва,
- відсутність прокату українських фільмів,
- відсутність політики державного стимулювання та врегулювання у кіногалузі,
- відсутність зацікавленості держави у відновленні національного кінематографа.

Про це свідчать і тривожні події останніх кількох місяців, а саме:

1. Найближчим часом може бути оголошена банкрутом студія «Україмафільм», яка дала відому в світі школу української анімації. Це банкрутство штучно створене за участі, зокрема, податкових структур і уряду, що ввів тендерну систему для кіновиробництва. Причому студія нещодавно технічно переобладнана і цілком працездатна.
2. Від Національної кіностудії ім. О.Довженка через позов на підставі незаконного договору вимагають сплатити комерційній структурі майже 10 млн. грн., а оскільки грошей нема, то можуть відібрати 2,5 га студійної території. Тобто тієї землі, що внесена до реєстру державної культурної спадщини.
3. Фактично знищена та доведена до банкрутства Ялтинська кіностудія, яка ще кілька років тому була радісно оголошена успішним спільним українсько-російським підприємством. Нині 16 га території на Полікуровському пагорбі в Ялті можуть бути відібрані за борги.
4. Одну з найуспішніших серед державних студій – «Укртелефільм», яка є прибутковим підприємством, намагаються злити з давно збанкрутілим підприємством та виселити з власної території. Держтелерадіо залякує керівників студії, погрожуючи відповідальністю за непідтвержені документально порушення.
5. Кіностудія «Укркінохроніка», що практично 70 років веде документальний літопис української історії, нині через бюрократичну систему по півроку й більше чекає узгоджень сценаріїв на короткометражні фільми, а, отже, просто не встигає зафіксувати історично важливі події. Нині не можуть розпочати зйомки 12 проектів, затверджених Міністерством культури ще у 2005 році.
6. Національний центр О.Довженка, що займається створенням кіноархіву, збереженням майстер-копій всіх українських фільмів та друком кінокопій для прокату, через бюрократію державних структур позбавлений фінансування, хоча, згідно з Держпрограмою розвитку кіно, вже давно мав отримати від уряду гроші на технічне переоснащення. Так само позбавлений можливості купувати плівку Кодак через рішення Тендерного комітету.
7. Уже шість років Верховна Рада не може прийняти закон «Про

збір на розвиток національної кінематографії», що змушував би телекомпанії відраховувати відсоток з телереклами у накопичувальний Фонд національного кіно. За таким принципом працює кіно Франції та інших європейських країн.

8. Практично всі кіностудії позбавлені можливості працювати через запровадження тендерної системи, яка заблокувала отримання державними студіями виділених на кіновиробництво державних коштів. Усі кінематографісти, які мали справу з тендерною системою, кажуть, що ця монопольна структура відкрито вимагає хабарів за надання права на зйомку за бюджетним фінансуванням.

9. Держава не прийняла рішення про підвищення окладів та авторських виплат кінематографістам, тому заробітна плата у державному кіновиробництві нижча за платню у комерційному у 8-10 разів.

10. Досі не врегульована державою низка проблем в авторському праві. Українські кінематографісти позбавлені цивілізованої системи виплати авторської винагороди, а користувачі їхнього продукту не оформляють відповідні податкові внески від авторської винагороди.

11. Два українських вузи готують спеціалістів в галузі кіно і телебачення, але їхні дипломи – це фактично папірці, бо їхні спеціальності не мають фіксації у державному класифікаторі професій.

12. Розмовами залишаються ініціативи про створення національного центру дубляжу та всіляке сприяння, в тому числі регуляторне, переходу прокату на українську мову.

І цей перелік можна продовжувати.

Крім того, треба підкреслити, що практично за весь час існування незалежної України НСКУ як найбільшу громадську організацію, що об'єднує фахівців у галузі кіно, державні органи практично усунули від обговорення та прийняття рішень щодо розвитку національної кінематографії.

Враховуючи, що криза кіновиробництва сягнула крайньої межі, а кіногалузь опинилась перед загрозою знищення, НСКУ пропонує:

- Внести до ВР на розглянути як термінові низку законопроектів про стимулювання національного кіновиробництва, в т.ч. закони «Про збір на розвиток національної кінематографії» та «Про внесення змін до деяких законів України з питань оподаткування», надавши кіногалузі статусу за умовами державного сприяння аналогічного до суднобудування.

- Розробити та впровадити програму виведення з кризи національної кінематографії, в тому числі державних кіностудій.

- Поновити фінансування галузі в повному обсязі, згідно з Державною програмою розвитку кінематографії, затвердженою ВР.

- Відмінити у нинішньому вигляді тендерну процедуру закупівлі товарів та послуг у кінематографії.

- Залучити представників НСКУ та інших громадських об'єднань кінематографістів до обговорення всіх питань, пов'язаних з реформою національного кінематографа.

- Створити на базі «Укртелефільму» Студію дитячого та молодіжного кіно.

- Надати Державній службі з питань кінематографії вагомшого статусу і підпорядкувати її безпосередньо Кабінету Міністрів замість Міністерства культури і туризму.